

Memo

aan

Wethouders regio Alkmaar en West-Friesland

van

AEF

datum

22 oktober 2013

onderwerp

Aandachtspunten en risico's uitvoeringsagenda

Afgelopen donderdag heeft een meerderheid van de Tweede Kamer ingestemd met de Jeugdwet. Dit betekent dat op 1 januari 2015 de verantwoordelijkheid van de jeugdzorg definitief ligt bij de gemeentes. Om op 1 januari zorgcontinuïteit te kunnen garanderen, is met het RTA een goede start gemaakt die verder wordt uitgewerkt en ingevuld in de uitvoeringsagenda.

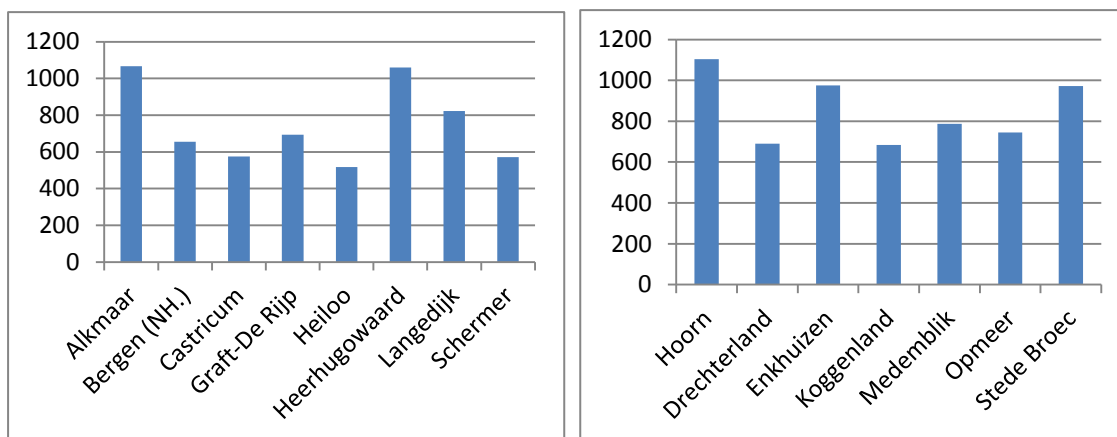
De uitvoeringsagenda heeft een strak tijdpad. Het is voor alle partners van de decentralisatie Jeugd van belang om de benoemde stappen in de uitvoeringsagenda zonder vertraging te doorlopen. De aandachtspunten van de uitvoeringsagenda zijn de verbindingen met de andere decentralisaties, het bestuurlijk proces/ de gemeenteraadsverkiezingen en de benodigde tijd voor het inkoopproces. Per aandachtspunt zijn de risico's van het niet behalen van het tijdpad inzichtelijk gemaakt. De uitvoeringsagenda is opgenomen in het RTA is als bijlage toegevoegd aan deze memo.

Financiële continuïteit van infrastructuur

- Vanaf 1 januari 2015 valt ook de financiële afhandeling van de jeugdzorg onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Door gebrek aan eigen middelen van zorgaanbieders is continuïteit van betaling nodig om zorgcontinuïteit te kunnen waarborgen.
- *Risico:* Wanneer uitbetaling van facturen een maand vertraging oploopt, ontstaat bij de meeste zorgaanbieders een liquiditeitsprobleem, waardoor instellingen kunnen omvallen. Zonder een gedegen financiële administratie is zorgcontinuïteit niet gewaarborgd.
- *Voorstel:* Een inschatting maken van de benodigde budget (mogelijkheid voorschotten) en capaciteit voor de uitvoering van het financiële systeem, zodat dit systeem op 1 januari 2015 operationeel is.

Risicodeling

- De gemeentes werken voor de transitie van de jeugdzorg samen in regionaal verband. Samenwerking is noodzakelijk om specialistische zorg aan te kunnen bieden en de inkooppositie te versterken. De gemeentes hebben baat bij regionale samenwerking mits er duidelijke afspraken over governance en risicodeling zijn gemaakt.
- *Risico:* De risico's verschillen voor grote en kleine gemeenten. Eén extra cliënt die specialistische zorg behoeft kan in kleine gemeentes al zwaar op het budget drukken, waar grote gemeentes met meer jeugd in zorg door de korting op het budget een relatief lager budget per jeugdige overhouden. Onderstaand is per gemeente het bedrag per jeugdige uiteengezet.
- *Voorstel:* Grote en kleine gemeentes hebben baat bij een geschaalde verdeling van de kosten in een objectief verdeelmodel. Er moeten duidelijke afspraken gemaakt worden met betrekking tot governance en risicodeling. Dit is opgenomen in de uitvoeringsagenda, maar verdient extra aandacht op bestuurlijk niveau.

Figuur 1 Bedrag per jeugdige in de regio's Alkmaar en West-Friesland

Inkoopproces minimaal zeven maanden

- Uit gesprekken met de zorgverzekeraar is gebleken dat het inkoopproces en het afsluiten van de inkoopcontracten minimaal zeven maanden in beslag neemt. Om vanaf 1 januari 2015 zorgcontinuïteit te garanderen, is het noodzakelijk om de (boven-) regionale afspraken met betrekking tot de inkoop vóór 1 maart 2014 te hebben afgerond, zodat kan worden overgegaan tot de daadwerkelijke inkoop.
- Risico:* Wanneer te laat wordt begonnen met de inkoop, is de zorgcontinuïteit in 2015 niet gegarandeerd. Ook verslechtert de onderhandelingspositie van de gemeente bij de afsluiting van de contracten van de inkoop.
- Voorstel:* Instemming met de uitvoering van de uitvoeringsagenda zoals deze nu beschreven staat in het RTA, zodat op tijd kan worden begonnen met het inkoopproces (uiterlijk 1 april 2014).

Bestuurlijk proces/ gemeenteraadsverkiezingen

- Gezien het strakke tijdpad is het een zorg om de raden op tijd te informeren over de ontwikkelingen en iedereen mee te nemen in het proces. De uitvoeringsagenda zal met de agenda's van de raden worden getoetst.
- Risico:* De uitvoeringsagenda dient doorlopen te zijn vóór de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014, omdat er na de installatie van de nieuwe raad te weinig tijd overblijft om de plannen vast te stellen en de transitie te realiseren. Er zijn nog een zeer beperkt aantal raadsvergaderingen tot aan de verkiezingen.
- Voorstel:* Een informatiebijeenkomst begin november met alle afdelingshoofden, projectleiders en beleidsmakers van de twee regio's, voor een gezamenlijke vliegende start van de uitvoeringsagenda.

Verbinding decentralisaties

- De toegang en frontlijn voor het jeugdstelsel moet verbonden worden aan de keuzes die in de andere decentralisaties worden (en zijn) gemaakt: de maatschappelijke ondersteuning (AWBZ en WMO) en werk en inkomen (participatiewet). Vastgesteld moet worden op welke momenten kan worden aangehaakt bij de agenda's van de andere decentralisaties.
- Risico:* Een slechte aansluiting van de drie decentralisaties kan meerkosten opleveren op de korte en lange termijn. De verbinding moet gericht blijven op continuïteit van zorg in 2015, zodat geen vertraging ontstaat door aansluiting met de andere decentralisaties.
- Voorstel:* De 3D-managers worden betrokken in het uitvoeringsproces.

Bloksgewijze opbouw uitvoeringsagenda

- De uitvoeringsagenda is opgebouwd uit vijf blokken. Bij een aantal blokken geldt dat het volgende blok pas van start kan, wanneer het voorgaande blok is afgerond. Waar mogelijk zal uiteraard al met de voorbereidingen van het betreffende onderdeel worden gestart, maar om stappen te zetten is vaak de input van het voorgaande blok noodzakelijk. Hieronder is per blok uiteengezet wat benodigd is en waardoor het uitvoeringsproces vertraging zou kunnen oplopen.
- *Risico*: Door de afhankelijkheid van de verschillende onderdelen van de uitvoeringsagenda en de korte doorlooptijd staat er veel druk op de betrokken partijen.
- *Voorstel*: Voldoende capaciteit in het ambtelijk apparaat vrijmaken om de verschillende onderdelen van de uitvoeringsagenda soepel te laten verlopen.
- **Blok 1: Regionaal beleidskader.** Hierin wordt verder gewerkt op de reeds aanwezige beleidsvisie en ontwerp van toeleiding en frontlijn. Hoe meer nog moet worden uitgewerkt aan visie en ontwerp, hoe meer tijd dit onderdeel nog zal kosten.
- **Blok 2: Governance.** In dit onderdeel worden gedetailleerde afspraken gemaakt over de verdeling van lokale, regionale en bovenregionale inkoop van zorg en risicodeling. Deze afspraken kunnen alleen worden gemaakt op basis van visie en ontwerp uit het voorgaande blok.
- **Blok 3: Inkoop.** Dit onderdeel van de uitvoeringsagenda omvat alle afspraken die gemaakt moeten worden met betrekking tot de inkoop, zoals monitoring, kwaliteitseisen en financiële administratie. Dit kan niet worden uitgewerkt zonder duidelijke afspraken over governance, visie en ontwerp.
- **Blok 4: Agenda's partners.** Dit blok is verweven met de drie voorgaande blokken: de betrokken partners (zorgaanbieders, provincie en zorgverzekeraar) werken mee aan de uitwerking van de gezamenlijke opgave in een innovatie- en overdrachtsagenda. Anderzijds kunnen geen afspraken met de partners worden gemaakt zonder het beleidskader van de regio's.
- **Blok 5: Implementatie.** Dit afsluitende blok bevat de gemeentelijke implementatie van de plannen, de inkoop van zorg en het afsluiten van de contracten met de zorgaanbieders. De implementatie kan niet van start zonder de afspraken binnen het regionaal beleidskader uit de voorgaande blokken.

Aansluiting Kop van Noord-Holland

- Er is nog geen duidelijkheid over de aansluiting van de Kop van Noord-Holland op de plannen en intenties van het RTA van de regio's Alkmaar en West-Friesland.
- *Risico: geen aansluiting*: Indien de Kop niet aansluit bij de plannen van de regio's Alkmaar en West-Friesland, wordt bovenregionale samenwerking bemoeilijkt en zodoende de druk op de bovenregionale onderdelen uit de uitvoeringsagenda verhoogd. De regio's kunnen niet profiteren van een sterkere gezamenlijke inkooppositie.
- *Risico: aansluiting*: Mocht de Kop van Noord-Holland aanhaken, dan versterkt dit de inkooppositie van de drie regio's. Echter, aansluiting kan meer druk leggen op de uitvoeringsagenda. Er zijn dan 19 gemeenten die overeenstemming moeten bereiken over de uitwerking van de plannen zoals deze vastgelegd zijn in het RTA.
- *Voorstel*: Er dienen duidelijke afspraken gemaakt te worden over het samenwerkingsproces en de condities voor een eventuele aansluiting met gezamenlijke uitvoeringsagenda.

Bijlage A: Uitvoeringsagenda Regionaal Beleidskader – Concept

In deze concept-uitvoeringsagenda hebben wij de belangrijkste onderdelen in kaart gebracht voor de landing van de jeugdzorg per 1 januari 2015. Deadline voor alle uitwerkingen en besluitvorming ligt op 31 januari 2014, zodat voor de verkiezingen is besloten over de landing zodat het inkoop proces tot 31 december 2014 zijn beslag kan krijgen.

Blok 1: Regionale beleidsvisie (deadline: 15 november)

- Lokale en regionale visie op jeugdzorg en afstemming
- Functioneel ontwerp
- Toegang en frontlijn lokaal
- Verdeling lokale/ regionale/ bovenregionale inkoop zorgvormen
- Regionale samenwerking op specialistische zorgvormen
- Informatiebijeenkomst zorgaanbieders en vrijgevestigden
- Overzicht zorgvormen die bijzondere aandacht vereisen (Pleegzorg, JB, JR, Crisis, Beschermd wonen)
- Start uitwerking innovatieagenda met zorgaanbieders (deadline 31 januari 2014)

Blok 2: Governance (deadline: 15 december)

Dit blok kan pas starten, nadat visie en functioneel ontwerp zijn vastgesteld.

- Gedetailleerde verdeling lokale/ regionale/ bovenregionale inkoop zorgvormen
- Conceptplan (boven-) regionale risicodeling inclusief inventarisatie risico's bovenregionale samenwerking
- Conceptplan bekostigingssystematiek 2015
- Samenwerkingsvehikel regio's (publiekrechtelijk of privaatrechtelijk)

Blok 3: Inkoop (deadline: 15 januari)

Dit blok kan pas starten, nadat het onderdeel Governance is afgesloten.

- Invulling overdrachtsagenda provincie en zorgverzekeraar
- Inventarisatie bestaande sturingsmechanismen en verbinding met management- en informatiesystemen
- Onderzoek mogelijkheden voor kennis- en informatieoverdracht (inclusief overdracht cliëntgegevens)
- Conceptplan kwaliteitseisen en sturingsmechanismen (monitoring en verantwoording)
- Rol kleine zorginstellingen en vrijgevestigden
- Vaststellen voorlopige budgetten
- Verfijning analyse jeugdzorgmarkt
- Programma van eisen
- Samenwerkingsvehikel regio's: model inkoop
- Opstellen verordening.

Blok 4: Agenda's partners

Dit blok loopt parallel aan de voorgaande blokken en wordt uiterlijk 31 januari afgesloten.

Innovatieagenda zorgaanbieders

- Continuïteit van zorg, geen automatisme voor volledige continuïteit zorginstellingen
- Taakstelling 15% in 2015
- Transformatie expliciet maken t.b.v. het jaar 2015
- Instellingen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor 0% frictiekosten
- Ruimte voor nieuwe aanbieders
- Ruimte voor preventie en vroegsignalering

Overdrachtsagenda huidige financiers

- Aansluiting uitvoeringsprogramma
- Aansluiting inkoopafspraken
- Overdracht kennis, verbeterpunten, innovatie, ervaringen met zorgaanbieders
- Beperking frictiekosten
- Overdracht cliëntgegevens

Blok 5: Contracten

Dit blok kan pas starten, wanneer de voorgaande blokken zijn afgesloten.

- Gemeentelijke implementatie (toeleiding)
- Afsluiten contracten zorgaanbieders
- Afsluiten contracten inkoop

Bestuurlijk proces

- Consultatie gemeenteraden en afstemming zienswijze
- Afstemming Colleges B&W
- Definitieve besluitvorming in gemeenteraden
- Adviestrajecten voor WMO raden en voor cliëntenraden en cliëntorganisaties.